

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»

**(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою
відеоконференц-зв'язку)**

12–13 травня 2016 року
м. Тернопіль

У двох томах
ТОМ 1

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2016

УДК 378:61

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай

Актуальні питання якості медичної освіти (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 12–13 трав. 2016 р.) : у 2 т. / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2016. – Т. 1. – 348 с.

дослідницької роботи, необхідності стисло і конкретно визначати цілі і завдання дослідження, матеріали і методи дослідження, чітко викладати результати, висновки повинні відповідати поставленим завданням дослідження. При підготовці мультимедійних презентацій викладач вчить студентів правильно аналізувати і інтерпретувати отримані дані, формувати системний підхід до аналізу медичної інформації. Отримані в ході досліджень результати студенти оформлюють у вигляді схем, таблиць, графіків, фотографій пацієнтів, стоматологічних інструментів і матеріалів, етапів лікування і профілактики основних стоматологічних захворювань. Викладач консультує студента, надає допомогу в підборі текстових слайдів, перевіряє правильність оформлення схем, таблиць, графіків, малюнків, сформульованих висновків і пропозицій, акцентує увагу на певних вимогах і до технічного оформлення мультимедійних презентацій: а) кількість слайдів не повинна перевищувати 15–20; б) колір фону слайду повинен контрастувати з текстом, в одному слайді необхідно поєднувати не більше трьох кольорів; в) доцільно окремо оформляти слайди з малюнками, графіками і слайди, що містять текст.

УДК. 371.24.001.8;336.47;378.193.

ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ПЕДІАТРІЇ НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ

Н. Ю. Горностаєва, Ю. В. Десятська, І. М. Шевченко, О. В. Потапчук, К. О. Гурієнко

Одеський національний медичний університет

OPTIMIZATION WORKSHOPS PEDIATRICS UNDERGRADUATE ON STAGE

N. Y. Gornostaeva, U. V. Desyatska, I. N. Shevchenko, A. V. Potapchuk, K. O. Huriyenko

Odessa National Medical University

Стаття присвячена проблемам організації практично орієнтованого викладання педіатрії студентам в умовах нових євроінтеграційних технологій. Реформування вищої освіти супроводжується введенням нових спеціальних форм організації пізнавальної діяльності. Проаналізовано переваги та недоліки цієї системи в засвоєнні умінь і практичних навичок.

Ключові слова: вища освіта, викладання педіатрії.

The article deals with the problems of pediatrics practically oriented teaching students in the European integration of new technologies. Reform of higher education is accompanied by the introduction of new specific forms of cognitive activity. Advantages and disadvantages of this system in learning skills and practical skills.

Key words: higher education, teaching pediatrics.

Вступ. Процеси європейської інтеграції дедалі сильніше впливають на таку важливу сферу життя українського суспільства, як освіта. На сьогоднішній день Україна є учасником нового освітнього проекту, який спрямований на створення спільної зони європейської вищої освіти. В даний час проблема забезпечення повноцінної вищої освіти при підготовці кваліфікованого лікаря-педіатра та лікаря загальної практики є актуальним завданням медичних ВНЗів. Потреби сучасного суспільства приводять до нового розуміння якості вищої освіти, до пошуку нових механізмів вдосконалення освітнього процесу [2,3,5].

Важливу роль в підвищенні якості навчання грає самостійна робота студентів, значення якої весь час збільшується при переході на такі моделі навчального процесу, при яких активно впроваджуються новітні педагогічні технології, мотивуються всі учасники навчального процесу на досягнення високої якості підготовки фахівців. Жодні знання, не підкріплені самостійною діяльністю, не можуть стати справжнім надбанням людини. Це одне з основоположних правил, на яких побудована вся навчаль-

Висновки. Організуючи дослідницьку роботу, викладач повинен знати відношення студента до конкретного виду діяльності для того, щоб надалі враховувати індивідуальний підхід до організації наукової діяльності студента. Індивідуальна робота викладача із студентами, сприяє їх інтересу в наукових дослідженнях і посиленню ролі учбово-виховного процесу у формуванні майбутнього лікаря, як фахівця, так і науковця.

Література

1. Драч І.І. Компетентнісний підхід як засіб модернізації змісту вищої освіти / І.І. Драч // Проблеми освіти: наук. зб. / Кол.авт. – К.: Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. – 2008. – Вип. 57. – С. 44–48.

2. Борисенко Л.Л. Психолого-педагогічні аспекти управління науково-дослідною роботою студентів економічних спеціальностей / Л.Л. Борисенко // Проблеми освіти, 2012. – № 70. – С. 18–23.

3. Кравченко Ю.М. Проблеми організації науково-дослідної діяльності студентів у вузі / Ю.М. Кравченко // Проблеми освіти, 2010. – № 63. – С. 62–63.

ення в період навчання. Це протиріччя змушує навчальні установи формувати у студентів потребу в постійній самоосвіті, самовдосконаленні [2,4,6].

Вибір форми самостійної роботи визначається не місцем її в навчальному процесі (у аудиторії чи ні), а видом професійної діяльності, яку вона реалізує. На учбовому занятті самостійна робота регламентована в часі, прив'язана до певного місця, проводиться під керівництвом викладача. Контроль результатів такої роботи здійснюється в рамках заняття.

Поаудиторна самостійна робота не визначається чіткими часовими рамками, не завжди вимагає створення певних умов на кафедрі і консультації викладача, контроль її результатів, як правило, відстрочений. Вона здійснюється з емпіричними і модельними об'єктами.

Емпіричними об'єктами в медичному ВНЗі є хворі, електрокардіографія, рентгенограми, дані лабораторних досліджень. В якості модельних об'єктів можливо також розглядати тести, завдання, тренажери, моделі, фантоми, схеми та алгоритми. [6].

Для активізації самостійної роботи студентів необхідна наявність серйозної та постійної мотивації до навчання. Таким мотивуючим чинником є підготовка до ефективної професійної діяльності, конкуренції та кар'єрного росту. На базі клінічної кафедри одним з варіантів реалізації такої мотивації є робота з пацієнтом і написання історії хвороби.

Один зі змістовних модулів, що вивчається студентами на 5 та на 6 курсі має на увазі поглиблене вивчення з конкретних дисциплін по педіатрії (неонатологія, гематологія, ендокринологія). Виходячи з того, що базові знання з написання історії хвороби дитини студентами були отримані на 3 та 4 курсах, при організації навчального процесу на кафедрі педіатрії ми визнали за потрібне включити написання історії хвороби до самостійної роботи.

Ми вважаємо, що курація та написання історії хвороби спрямовані на формування творчої особистості і певних вмінь кожного студента а саме: – спроможності виділення проблеми та її формування (об'єктивне дослідження, постановка діагнозу), – висунення гіпотези, пошук, знаходження та здійснення способу її перевірки (визначення попереднього діагнозу, плану лабораторного та інструментального дослідження, проведення диференційного діагнозу, визначення лікувальної тактики), – збирання анамнезу, – вибір методики (призначення необхідного дослідження та лікування), – використання отриманих результатів (обґрунтування клінічного діагнозу, аналіз параклінічних досліджень, прогноз та методи профілактики).

Проте важливою особливістю курації є те, що під час проведення об'єктивного дослідження дитини обов'язкова

присутність викладача, що дозволяє студенту додатково відпрацювати специфічні уміння та практичні навички з педіатрії. Викладач, в свою чергу, має змогу визначити інтелектуальний потенціал студентів, можливість на практиці пов'язувати теоретичні та практичні вміння, які опанувалися під час тестових завдань. Отримана кількості балів, за написану історію хвороби, яка додається до суми балів набраних за поточну навчальну діяльність, спонукає кожного студента до якісного та творчого виконання складової частини СРС – історії хвороби.

Висновки. Таким чином написання історії хвороби надає нам змогу втілити на практиці певні методичні прийоми: опанувати особливості роботи у різних відділеннях, використати для обстеження дитини специфічні практичні навички, спонукає до висновків, аналізу, узагальненню та порівнянню фактів, конкретизації та розвитку логічного мислення, постановці конкретних питань, вирішення проблемних задач. Все вище сказане сприяє подоланню психологічної інерції у майбутнього лікаря.

Крім того, організація роботи над історією хвороби з урахуванням сучасних вимог, сприяє формуванню у студентів деонтологічних навичок лікаря – педіатра.

Література

1. Г.У. Трегубова. Впровадження в освітній процес педагогічних інноваційних технологій. – IX Всеукраїнська науково-методична конференція “Болонський процес: стан та перспективи розвитку вищої освіти в Україні» – 18–19 листопада. 2010. – С. 249–251.

2. Болонський процес у фактах і документах / Упоряд.; М.Ф. Степно, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук та ін. – К.; Т: Вид-во ТДПУ ім. В. Гнатюка. 2003. – 52 с.

3. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посібник / за ред. В.Г. Кременя. – Тернопіль : Богдан, 2004. – 384 с.

4. Згуровський М.З. Стан та завдання вищої освіти України в контексті Болонського процесу. – Київ: Політехніка, 2004.

5. Матеріали Міністерства науки і освіти щодо впровадження кредитно-модульно і системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації. – К., 2003. – 16 с.

6. Сікорський П.І. Кредитно-модульна технологія навчання: Навч. посіб. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – С. 25.

7. Тодоров Н.Ю. Європейський мовний портфель як інструмент самооцінки для студентів немовних Вузів // Самостійна робота студентів і курсантів у вищому медичному навчальному закладі на сучасному етапі розвитку медичної освіти: Збірка наукових праць викладачів ДонДМУ.–Донецьк, 2004. – С. 92–98.